

Vastine Oy Alholmens Kraft Ab:n valitukseen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä koskien Niivilänniityn turvetuotantoalueen ympäristöluvan lupamääräysten muuttamista 5.5.2022, dNro 726/2022

TeknVk 25.10.2022 § 46
160/11.01.04/2022

Valmistelija

Laura Tudeer, ympäristösihteri

Oy Alholmens Kraft Ab on jättänyt Vaasan hallinto-oikeudelle valituksen koskien Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 5.5.2022 antamaa päätöstä Niivilänniityn turvetuotantoalueen ympäristöluvan lupamääräysten muuttamisesta (LSSAVI/17301/2020). Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt valituksesta Lappajärven teknisen valiokunnan vastinetta 15.9.2022.

Oy Alholmens Kraft Ab on esittänyt vaatimuksenaan, että lupamääräystä 17 on muutettava seuraavasti:

1. Vesi määritellään happamaksi sen pH-tason ollessa alle 4, ei alle 5 kuten nykyisessä määräyksessä.
2. Jos pintavalutuskentältä lähtevän veden pH-arvo on alle happamaksi määritellyn tason ja sähkönjohtavuus suurempi kuin 20 mS/m, velvollisuudeksi esitetään tuotantoalueelta lähtevän veden pH-tason nostaminen yli tason 4 maaperän ja veden neutraloimisen sekä sulfidien hapettumisen pysyvän estämisen sijaan.
3. Vaatimus edellä mainituista toimenpiteistä ja niihin varautumisesta tehtävästä suunnitelmasta sekä sen esittämisestä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle kolmen kuukauden sisällä luvan lainvoimaiseksi tulosta on poistettava määräyksestä. Sen sijaan määrätään, että yhtäaikaisesta pH-arvon alituksesta ja sähkönjohtavuuden ylityksestä sekä sen korjaamiseksi tehtävistä toimenpiteistä on ilmoitettava viipymättä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Perusteluina esitetään, että asetetut happamien sulfaattimaiden hallintaan liittyvät toimenpiteet ovat kohtuuttoman tiukat ja osin tarpeettomat, kun otetaan huomioon Niivilänniityn turpeen luontainen pH-taso ja luvassa määrätty velvoite pitää lähtevän veden pH-taso lupamääräysten mukaisena. Niivilänniityn suoalueen turvetutkimuksessa (Geologian tutkimuskeskus 2013) turpeen keskimääräinen pH-arvo oli 4,3 ja vaihteluväli 2,7-5,2. Niivilänniityn tähänastisen päästötarkkailun tulosten perusteella vuoden 2021 kalkituksen jälkeen pintavalutuskentälle tulevan veden pH on ollut korkeampi kuin sieltä lähtevän veden pH, mutta lähtevänkin veden pH on ollut korkeampi kuin turpeesta ennen turvetuotannon aloittamista mitatut alhaisimmat pH-arvot.

Lisäksi perusteluina on käytetty Niivilänniityn pientä osuutta Kirsinpäkin valuma-alueesta (0,85 %) ja sitä, että Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätöksessä Niivilänniityn turvetuotantoalueen päästö- ja vesistötarkkailusuunnitelmasta (LSSAVI/3939/2017) määrätään sulfaatti ja raskasmetallit määritettäväksi pH-tason ollessa alle 4 sähkönjohtavuuden ollessa samanaikaisesti yli 20 mS/m, joten happamuuden raja-arvo on valittajan mukaan jo määritelty pH-tasoon 4.

Valituksen perusteluissa on mainittu myös Vaasan hallinto-oikeuden Akanrahkan turvetuotantoa koskeva päätös 27.1.2022 (DNro

00984/18/5115), jossa valuma-alue on myös määritelty pieneksi ja turve vesien happamuuden lähteeksi huolimatta alueen sijainnista happamalla sulfaattimaa-alueella. Lupamääräyksestä poistettiin määräys esittää suunnitelma pH-raja-arvon noudattamiseksi tehtävistä toimenpiteistä ELY-keskukselle kuukauden sisällä luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Esittelijä

Ympäristösihteeri Laura Tudeer

Päätösehdotus

Tekninen valiokunta esittää vastineenaan, että Oy Alholmens Kraft Ab:n valitus hylätään ja lupamääräykset pidetään voimassa seuraavin perusteluin:
Ympäristöministeriön 2020 julkaiseman Turvetuotannon tarkkailuohjeen mukaan sulfaatin ja raskasmetallien määritykset lisätään päästö- ja vesistötarkkailuun pH-tason ollessa 4 tai alle, mutta happamien päästöjen lähteen paikallistaminen tapahtuu veden pH-arvon ollessa purkupisteellä 5 tai alle. Näin ollen päästö- ja vesistötarkkailusuunnitelmassa mainittu pH-raja ei ole peruste muuttaa ympäristöluvan lupamääräyksessä 17 määriteltyä pH-raja-arvoa.

Turpeen luontaiseen pH-tasoon perustuvat perustelut ovat jättäneet kokonaan huomiotta happamien sulfaattimaiden päästöihin liittyvän sähkönjohtavuuden kohoamisen. ELY-keskuksen mukaan vesinäytteiden pH-arvot ovat laskeneet tarkkailuvuosien aikana, mikä viittaisi happamuuden olevan peräisin happaman sulfaattimaan hapettumisesta. Mikäli happamuus olisi peräisin turpeesta, pH-arvot olisivat olleet yhtä matalat tarkkailun alusta alkaen.

Lähtevän veden pH-tason nostaminen yli 4 sulfaattimaan hapettumisen pysäyttämisen sijaan on oireiden hoitoa, joka on pitkällä aikavälillä kestämatöntä. Happamat päästöt tulee estää myös tuotannon loppuvaiheessa ja sen päätyttyä.

Vaasan hallinto-oikeuden aikaisempi päätös poistaa toisen turvetuotantoalueen ympäristöluvasta määräys esittää suunnitelma pH-raja-arvon noudattamiseksi tehtävistä toimenpiteistä ELY-keskukselle kuukauden sisällä luvan lainvoimaiseksi tulosta ei ole riittävä syy poistaa määräys varautumissuunnitelman esittämisestä ELY-keskukselle kolmen kuukauden sisällä luvan lainvoimaiseksi tulosta. Varautumissuunnitelman tekeminen kuuluu ennaltavarautumisvelvollisuuteen, johon Ympäristönsuojelulain 15 § velvoittaa.

Mikäli valitusta ei kuitenkaan hylätä kokonaan, määräys varautumissuunnitelman tekemiseksi ja esittämiseksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle on vähintäänkin pidettävä voimassa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja ympäristösihteeri Laura Tudeer puh. 044 3699 446, email etunimi.sukunimi(at)lappajarvi.fi